

Felnőttoktatási stúdiók

Felnőttoktatási stúdiókat létesítenek a fővárosban, és a megyékben. Működésüket a jövő év elején kezdik meg a megyei művelődési központok, illetve házak részlegként. Amint a Népművelési Intézetben a stúdiók szakmai irányítói elmondják, olyan műhelyeket hoznak létre, amelyekben kialakítják a közművelődési intézményekben alkalmazható felnőttoktatási formákat, módszereket. Az egyéni tanulást, önművelést, továbbképzést segítő konzultációt, korrepetálást, közművelődési programokat ajánlanak. Hozzájárulnak a rádió és a televízió felnőttoktatási adásainak jobb hasznosításához.

A stúdiók együttműködnek a felnőttoktatást segítő megyei intézetekkel és szervezetekkel: az oktatási kabinettel, a szakoktatási intézményekkel, a TIT-tel. A dolgozók iskolával tervszerű

munkakapcsolatot alakítanak ki. A felnőttoktatásban érdekelte intézmények és testületek szakembereinek képviselői részt vesznek a stúdió munkabizottságában, közreműködnek munkaterve elkészítésében, az irányításban.

Kezdetben elsősorban a televízió, a rádió, valamint az iskolák oktató programjára alapozzák a stúdiók tevékenységét. A stúdiók technikai eszközeit, kézikönyvtárat és didaktikai felszerelését a helyszínen bárki igénybe veheti majd.

A stúdiók létrehozását az Országos Közművelődési Tanács tízmillió forinttal támogatja. A fővárosi és a megyei tanácsok ösztönzésére a felnőttoktatásban érdekelte gazdasági egységek, szervezetek szintén hozzájárulnak az új módszertani műhelyek felszereléséhez, hatékony működéséhez.

Ady-kiállítás

Az Ady-centenárium alkalmából Székely Aladár fotóművész felvételeiből a Magyar Fotóművészek Szövetsége emlékkiállítást állított össze, s azt a Múcsarnokban bemutatták a főváros közönségének. Az Ady-kiállítás anyaga azóta sorra járja az ország városait, s eddig 45 helyen láthatták az érdeklődők. Székely Aladár híres Ady-fotóit az évforduló napján, november 22-én egyszerre öt helyen állítják ki; többek között Hódmezővásárhelyen is.

Szüret

A világhírű Tokaj-hegyaljai borvidéken hétfőn befejeződött a szüret, csak néhány kísérleti parcellán maradtak a fürtök a tőkén. Ezen az aszúsodás további folyamatát figyelik. A vidék megközelítően hétezer hektárnyi termőszőlőjét több mint húsz napig szedték mintegy hat-nyolcezeren.

A szegedi zeneiskola negyedszázada

Ünnepi rendezvénysorozat — Koncert a Tisza Szállóban

Huszonöt éves a szegedi Liszt Ferenc Zeneiskola. Az alkalomra rendezvénysorozattal emlékeznek, sőt, jubileumi kiadványt is szerkesztettek, mely Bányainé dr. Birkás Mária-nak, a városi tanács elnökhelyettesének bevezetőjével áttekintő Szeged zenei életének fejlődését, a zeneiskola működésének negyedszázadát, oktató-nevelő munkájának eredményeit, valamint katalógust nyújt az intézet vezetőiről, kinevezett és óraadó tanárainak, növendékeiről, akik innen kerültek a zeneművészeti szakközépiskolába.

Szegeden először az a kilenc muzsikust tanított zenét, akiket 1720 körül szerződtetett a város, elsősorban egyházi szolgálatra. Hamarosan lakást kaptak, s ahol oktattak, az épületet Muzsikuskvartély Házának nevezték. 1734-ben Tirnauer György karmester szervezte meg a Hangszat Pártoló Egyesületet, és ennek keretében városi támogatással a zene-tanfolyamot. Az árvíz után 95 növendékkel hozták létre a Városi Zenedét, mely évtized elteltével már közel 200 tagot számlált. A régi zenede különösen az 1904–30-ig terjedő korszakban, König Péter igazgatásával fejlődött jelentősen, egyre több növendéke került az akadémiára, létrehozták a nagybőgő-, fuvola-, kürt-, zene-kari és kamarazenei tanszakkokat. A felszabadulás előtti évtizedben dr. Belle Ferenc igazgató rendszeresítette a zeneóvodát, hangszerekkel illesztett ismertető előadásokat és a Tisza Szálló nagytermében, fővárosi művészek részvételével, kamarazenei koncerteket rendezett.

A városi zeneiskolát 1947 szeptemberében az Állami Zenekonzervatórium váltotta fel, melynek tevékenysége szélesebb körű volt. Vállalnia kellett az általános zenei műveltség terjesztését, hangszeres zenét kellett oktatni, s felkutatni, nevelni tehetséges, hivatásos muzsikuskokat. Az ötvenes évek elején a Népművelési Minisztérium kidolgozta a zeneoktatás reformját, s egybebe között elhatározták, hogy a zeneoktatást a megfelelő intézményekben, alsó-, közép- és felsőfokú tagozatokra osztják. A reform elveinek megfelelően Budapesten és az öt nagyvárosban, köztük Szegeden, átszervezték az addig egyetlen oktatási intézményként működő zenekonzervatóriumokat, amelyek ezután a továbbtanulást szolgálták, s a kezdő tanulók képzése átkerült az 1952 őszi létre-

hozott zeneiskolákba. Az új, szegedi oktatási intézmény a Tábor utcában kapott nyolc helyiséget és a város negy általános iskolájában további tantermeket. Hamarosan kiköltözött a Tábor utcai épületből a városi adóhivatal, s ennek szobáit is megkapta a zeneiskola, melynek személyi ellátottsága fokozatosan javult. A helyi zeneművészeti szakiskola tanárképző tagozatán 1954-ben kaptak először diplomát az alsófokú oktatásra képesített hallgatók, közülük mindjárt heten kerültek a zeneiskola tanári karába. Kezdetben komoly gondot okozott a hangszerhiány, befolyásolva az oktatás szerkezeti arányait: többen tanultak zongorára és kevesebben a vonós tanszakon, fúfúvósok alig, rézfúvósok pedig egyáltalán nem vehettek fel növendékeket. 1956 szeptemberétől Liszt Ferenc neve fémjelzi az intézményt. Már az országos kamarazenei rendezvények meghirdetése előtt fölismerték a társas muzsikálás hasznát, évente rendeztek kamarazenei növendékhangversenyeket. Kapcsolatokat építettek ki a szomszédos városok hasonló intézményeivel, újabb tantermeikkel gyarapodtak, s elkészült az iskola 220 személyes hangversenyterme is. Így kerülhetett sor 1957-ben arra a koncertsorozatra, ahol a filharmónia szervezésében az iskola tanárai léptek pódiumra. Ahogy javult a hangszeres ellátottság, úgy alakultak kedvezőbbben a tanszakok szerkezeti arányai. A hatvanas évektől kihelyezett tagozatok kezdték meg működésüket a város különböző pontjain, és az úgynevezett óvodai csoportok; sikerült tehát megteremtetni a folyamatos, tervszerű utánpótlás előfeltételeit, és úgy tudták növelni a tanulók létszámát, hogy elsősorban a vonós, fa- és rézfúvós tanszakokra verbuváltak fia-

talokat. Messzire vezetne csupán felsorolni, milyen helyi, területi és országos versenyeken, zenei rendezvényeken hallatták hangjukat a szegedi zeneiskola tanárai, növendékei, egyre szebb sikerekkel. 1972 áprilisában már másodikban bonyolították le Szegeden az országos zeneiskolai hegedűs- és fúfúvósversenyt. A zeneiskola tanulói különböző életkorúak, legtöbbször általános iskolások.

A hét elején jubileumi rendezvénysorozattal emlékezik a szegedi zeneiskola fennállásának negyedszázada évfordulójára. Ma, kedden délelőtt ünnepi tantsületi értekezlet lesz a Tábor utcában, este 7 órától pedig a jelenlegi és egykori zeneiskolások koncertje kezdődik a Tömörkény zeneművészeti szakközépiskola Lenin körüli nagytermében. Holnap, szerdán délelőtt 10-től Szokolay Sándor zeneszerző, a zeneművészeti főiskola tanára tart előadást a mai zene pedagógiáról, előadói és alkotói kérdéseiről — a zeneiskola tanulói körében. A rendezvénysorozat kiemelkedő programjával ígérkezik a szerda esti koncert, fél 8-tól, a Tisza Szálló hangversenytermében, ahol az innen elszármazott, illetve a városban oktató művészek lépnek pódiumra: Kovács Zsuzsanna, Kedves Tamás, Tokod Ilona és Baranyai László.

N. I.

Könyvheti megnyitó

Az őszi megyei könyvheti Csongrád megyei megnyitó ünnepségére tegnap este került sor Szentesen a Tóth József Színházteremben.

Megelőzőleg már a délelőtti órákban a városba látogatott Mocsár Gábor és Tóth Béla író, Papp Lajos költő. A főteri könyvesboltban dedikálták műveiket. Este 7 órakor kezdődött a megnyitó ünnepség. Beszédet mondott dr. Müller József-né, a megyei tanács vb művelődésügyi osztályának vezetője. Az alkotókkal dr. Vörös László irodalomtörténész, a Tiszatáj irodalmi folyóirat főszerkesztője beszélgetett. Közreműködtek a Szegedi Nemzeti Színház művészei. Bemutakozott Nagy János karnagy vezetésével a Szentese és Vidéke AFESZ vegyes kórusa.

Pedagógus, nyugdíjban

Több mint 35 éves munka után vonult nyugdíjba. Kolláti István, a Tisza-parti Gimnázium és Szakközépiskola tanára. Ebből az alkalmából a minisztérium és a városi tanács művelődésügyi osztálya Pedagógus Szolgálati Emlékremben részesítette, amit Buzai Sándor, a városi tanács művelődésügyi osztályának főladoja adott át. Kolláti Istvántól, az iskola nevelőtestülete, KISZ-szervezete és ének-kórusa bőséges ünnepség keretében búcsúzott.

Miért szép?

Ha valaki arra vállalkozik, hogy a nyilvánosság előtt hagyja kérdezni magát (a műfajt tekintve legyen szó akár interjúról, akár portréről), óhatatlanul vállalnia kell azt is, hogy egyéniségéből, személyes, csak rá jellemző vonásaiból föltár valamennyit. Hogy ez érdeklő-e a nyilvánosság, avagy nem, főként a kérdezettől függ. Magyarul: ha van mit megmutatni, feltárni, ha a kérdezett valóban egyéniség, sokszínű, gazdag — nincs közönség, amely közömbös maradhatna. A dolognak egy másik nézőpontja: az is kérdés, az interjú vagy a portré minőségének, hatásának egyik kritériuma, hogy milyen mélységig képes feltárulkozni a nyilvánosság előtt egy ember. Mondják, ez — főleg sokat szereplő művészek, tudósok esetében — elsősorban praxis kérdése. Mondják, be lehet gyakorolni, hogy előkészített, megtervezett, mesterségesen előállított, szándékolt „kitárlások” ne egyféle szerepfelmondásnak, hanem a pillanat szülte őszinte vallomásként hassanak.

Nos, sok-sok alkalom és helyszín van, ahol anélkül lehet őszintén valaki, hogy ezt mások is felfedezhetnék. A tévékamerák „szeme” előtti, reflektorok fényében fürdő helyszínek nem ilyenek. Kötelességszerűen és meglehetősen folyamatosággal üzött „tévézéseim” során még nem sikerült találkoznom a technikai csodával, amikor is a képernyőn ószintére festődött volna, ami valójában nem az. Igaz viszont, hogy olyan csodával sem túl gyakran, amikor is a szemem láttára, elmét-szívet fogó őszinteséggel tárulkozik fel valaki, eddig talán önmagának is ismeretlen mélységekből hozva felszínre, önmagának is így tudatosítva személyiségének valódi vonásait.

A talán túl hosszúra sikeredett bevezető indoklása-

ként: a szerdai Töröcsik-film — mert hisz arról van szó — nemcsak a rokonvállalkozásokhoz hasonlítva, hanem, mint tévéalkotás, pontosabban, mint műalkotás annyira tökéletes, hogy nagyon nehéz kommentálni. Ilyenkor szokás mondani: ez úgy jó, ahogy van, kár a szóért mellette is, ellene meg nem is lehet. De hát a kötelesség, a „miért jó?”-kérdésre is valamiféle választ követel, ezért az eddigi szavak az őszinteség nagyhatalmáról. Következhetne példás elemzés arról, milyen is az önmagát elének táro Töröcsik Mari, a színész, az ember. De ez volt a filmben. Lehete értekezni az emberi szépség és az előnytelen külső filmben megjelent képi dialektikájáról, ha a fölönvont képekkel erről többet lehetne mondani. Csak hogy Koltai Lajos operatőr után nemigen talál jobb szavakat az ember. Boncolgatni lehetne Maar Gyula rendező „kegyetlen” kérdéseinek és kéréseinek dramaturgiai és lélektani-elemző funkcióit, leírni a társ tiszteltéről valló, megkapó emberiségüket. Csak hogy roppant nehéz szóval kifejezni, milyen az, amikor két művészember ennyi együtt élt év után még mindig ennyire szenvedélyes kíváncsisággal ismerkedik egymással; és azt, hogy a követeltem őszinte gondolkodás és viselkedés terepei, a közös alkotások után még mindig „van mit megismerni” egymásból. A szavak devalválódása idején hiába tűnik elégtelennek, mégis csak annyit lehet mondani: szép. Szép film volt a „Színész vagyok...” Es tett, most, amikor nincs divatja az érzelmek kinyilvánításának. Örízte és segít őrizni, vigyázni és tisztelni mindazt, ami

változatlanul él és emberi az emberekben.

A bráztóban indult *Fiatallok órája* című műsor legutóbbi adása után viszont kívánczok: ez úgy rossz, ahogy van. Akik csinálták, biztosan tudják, csak a legrosszabbkor felejtették el a szakmai ábécé egyik részletét: sok témájú magazint nem lehet úgy szerkeszteni, hogy ne gazdálkodjunk az idővel és az anyaggal. Egyenes adás esetén elengedhetetlen a „rátartás” a szabott időre, a túlszűfoltáson pedig nem lehet a kisriportok félbehagyásával segíteni. Nem lehet rászólni — *Czine Mihály* irodalomtörténészre, hogy ne beszéljen annyit, mert lejárt a rászánt idő. A műsorvezető prémiumának a mennyisége vagy a léte-nemléte pedig egyáltalán nem érdekli a nézőt, még akkor sem, ha *Feledy Péter* szerencsétlenül „kifutott az időből”, és ezért holnap — mondjuk — nem tudja kifizetni a szabóját. Nem tudjuk sajnálni. Legfeljebb azt a több mint egy órát, melyet a *Fiatallok órája* című „zatyulék” megtekintésére fordítottunk.

Sulyok Erzsébet

Közlekedési balesetek

Gyermekbaleset történt a Budapesti körúton, közel a József Attila sugárút kereszteződéséhez. Nikodémusz Frigyes, négyéves kislány az ABC-áruház irányából haladt át az utatessen, a körúton, a József Attila sugárútra kanyarodásra váró autók oszlopa között. A kislány egyszerűen kirántva kezét édesanyja kezéből, szaladni kezdett a túlsó oldal felé, a következő pillanatban pedig egy víztorony felé haladó autó elütötte. Édesanyja már későn kapott gyermeke után, az súlyos sérüléseket szenvedett. A biztonságot jelentő gyalogátkelőhely 20 méternyire volt!

Fiatall szöregi motorosok karamboloztak Deszken, a 43. számú főút átkelési szakaszán. Soltesz János Károly 19 éves (Szöreg, Kisbögáros u. 11.) motoros, utast is szállítva, balra kanyarodott, egy óket motorján követő szöregi fiatalember pedig elütötte őket. A kanyarodó gépen ülők felbuktak. Először ért oda, utánuk közlekedve motorján. Szabó János 24 éves szöregi (Jácint u. 44.) lakos, akit nekiközött a már eldőlő motorosnak, és súlyosan megsérült. A kanyarodás közben karambolozott, illetve felbukott motor utasa, az ugyancsak szöregi lakos, 18 éves Barancsi Zoltán Lajos (Sarkantyú u. 81.) is súlyos sérüléseket szenvedett.

Figyelmen kívül egy, már féktávolságon belül levő motoroskerékpár elé lépett a járdáról a Széchenyi téren Juhász Imre 31 éves, Csongrádi sugárút 21. szám alatti lakosa. A motoros már nem tudott megállni, elütötte, súlyos sérülést okozva neki.

Könyvbemutató a Technika Házában

A József Attila sugárúton a Beiváros felé haladt segédmotorján, ittasan Szabó Mihály 52 éves helybéli (Boross József u. 15) lakos, s éppen ittasága miatt ráhajtott az úttest és a villamos-sínpar közötti területre, nekiközött egy platánfának, és megsérült.

A Kossuth Lajos sugárúton a villamosmegállóhoz vezető, lejelőlt gyalogátkelőhelyen ütött segédmotorral el egy 17 éves gimnazista lányt Blacsi József 56 éves, tápéi (Iker u. 20.) lakos. A diáklány sérült meg.

Könyvbemutató a Technika Házában

A műszaki könyvnapok alkalmából újabb könyvkiállítást rendez az MTESZ Csongrád megyei szervezete, a Tömörkény-könyvesbolt és az SZMT központi könyvtára Szegeden, a Technika Háza előcsarnokában. A kiállítást ma, kedden 2-kor nyitják meg.

Orvostechnikai konferencia

Hétfőn Budapesten, a Technika Házában megkezdődött a IV. orvostechnikai konferencia, amelyen tizenkilenc — köztük hat KGST-ország szakembere vesznek részt. Az ötnapos konferenciát Aczél György egészségügyi miniszterhelyettes nyitotta meg.

A tanácskozás tudományos programjában 21 szekcióban 270 előadás hangzik el az orvostudományt szolgáló új technikai eszközökről, be-

rendezésekről, valamint a pontos diagnosztikai szolgáló számítógépes eljárásokról és a mikroprocesszorok alkalmazásáról.

A konferenciával egy időben orvostechnikai eszközökből kiállítás nyílt a Technika Házában, ahol nyolc hazai és öt külföldi vállalat 60-féle berendezéssel szerepel. Itt látható a külföldön is keresetté vált hordozható orvosi diagnosztikai felszerelés, a Medacor Művek gyárt-

Textiles fiatalok találkozója

A Csongrád megyei szakmunkástanuló és ifjúmunkás napok keretében szombaton egész napos rendezvény keretében találkoztak a megye textiles fiataljai, a textilművek, a ruhagyár, a KSZV és a HÖDIKÖT dolgozói, valamint a 640., a 624. és a 602. szakmunkásképző iskolák textiles tanulói. A KSZV-ek rendezésében lebonyolított találkozó prog-

ramjában gyárlátogatás, valamint a kenderfonógyár gyártorténeli kiállításának megtekintése szerepelt, emellett a kétszáz résztvevő szkecióületeken vitatta meg az ifjúsági mozgalom időszerű kérdéseit, majd az „Edzett ifjúság” mozgalom keretében sportversenyekre került sor. A találkozó a KSZV ifjúsági klubjában vidám vetélkedővel zárult.